

اسحاق جهانگیری می‌گوید به خاطر فرزند مریم میرزاخانی بچه‌هایی که مادر ایرانی دارند، تابعیت ایران می‌گیرند اما سابقه تاریخی این قانون طولانی تر است

مانور سیاسی سوپرمن دولت بایک مصوبه قدیمی

ایران به‌عنوان یک کشور مهاجرپذیر همواره در معرض پدیده ازدواج اتباع کشورهای مختلف در سرزمین خود بوده و ناگزیر باید برای مدیریت این پدیده تدابیری می‌اندیشیده است. از مهم‌ترین آثار این پدیده، تولد کودکانی با دو تابعیت یا کودکان بدون تابعیت است. در نظام حقوقی ایران هم خاک و هم خون به‌عنوان عوامل اعطاکننده تابعیت ایران پذیرفته شده‌اند اما در مورد عامل خون، پدر ایرانی به‌عنوان عامل اعطاکننده تابعیت دانسته شده است و فرزند حاصل از مادر ایرانی و پدر خارجی به‌عنوان تبعه ایران شناخته نمی‌شود. این مساله فارغ از مباحث نظری، در عمل ممکن است در مورد فرزندان اتباع بیگانه متمول مشکل چندانی ایجاد نکند، به‌خصوص که طبق قانون چنین کودکی بعد از رسیدن به ۱۸ سالگی می‌تواند درخواست پذیرش تابعیت ایران را بدهد؛ اما با توجه به اینکه عموم اتباع بیگانه ساکنان ایران مهاجران جنگ‌زده کشورهای افغانستان و عراق هستند و وضعیت اقتصادی مناسبی ندارند، عدم اعطای تابعیت به فرزندان این زوج‌ها به‌معنی محرومیت این کودکان از بسیاری از حقوق خود از جمله حق تحصیل در مدارس دولتی و حق برخورداری از تأمین اجتماعی و بیمه‌های درمانی است. علاوه‌بر این، این نکته را نیز در نظر بگیرید که بسیاری از این اتباع بیگانه، مهاجران غیرقانونی هستند و فرزندان این اشخاص در صورتی که از دریافت تابعیت مادرشان محروم بمانند، نه‌فقط از حمایت‌های رسمی که از داشتن تابعیت و اوراق هویت به کل محروم می‌شوند و حتی نمی‌توانند به تابعیت پدرشان برای برخوردار شدن از حقوق مدنی استناد کنند. طبق گزارش وزیر کشور در سال ۱۳۹۴، یک میلیون مهاجر غیرقانونی افغانستانی در ایران زندگی می‌کنند. در سال ۹۵ نیز اداره امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور تعداد اتباع بیگانه ساکن ایران را سه‌میلیون نفر اعلام کرد که تنها حضور نیمی از آنها قانونی است.

در مورد تعداد کودکان متولد از ازدواج زنان ایرانی با مردان بیگانه- مانند اغلب پدیده‌های اجتماعی که در کشور درگیر آن هستیم- آمار دقیقی در دست نیست. در سال ۱۳۹۲ اداره امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور اعلام داشت که ۳۲ هزار کودک از پدر افغانستانی و مادر ایرانی در ایران زندگی می‌کنند. طبق سرشماری وزارت کشور، کمتر از هفت‌هزار نفر از این کودکان فاقد شناسنامه‌اند اما در طرحی که وزارت رفاه سال گذشته اجرا کرد و از زنان ایرانی دارای همسر از شوهر تبعه بیگانه خواست تا خوداظهاری کنند، بیش از ۴۹ هزار کودک فاقد شناسنامه مورد شناسایی قرار گرفتند؛ این تنها تعداد کودکانی است که مادران آنها از اجرای این طرح باخبر شده و با ارسال کد ملی خوداظهاری کرده‌اند. براساس برخی تخمین‌ها تعداد این کودکان بالای

۱۰۰ هزار نفر است. گستردگی و شیوع پدیده کودکان فاقد شناسنامه مادران ایرانی باعث شده است تلاش‌هایی برای حل این معضل طی این سال‌ها صورت بگیرد، از جمله این تلاش‌ها، تدوین لوایح تعیین تکلیف کودکان متولد از ازدواج زنان ایرانی با اتباع بیگانه و سعی برای اعطای تابعیت از سوی مادر به این کودکان بوده است. هم‌اکنون نیز لایحه‌ای با این موضوع در مجلس در دست بررسی است که در صورت تصویب اصولی آن، به‌نظر می‌آید مشکلی برای اجرایی شدن آن وجود نداشته باشد؛ چه اینکه طرح مشابه این لایحه پیش از این در مجلس به تصویب رسید و از سوی شورای نگهبان به دلیل عدم‌پیش‌بینی محل تأمین هزینه‌هایی که این طرح بر بودجه تحمیل می‌کند، رد شد و ایراد شرعی یا قانون اساسی دیگری بر آن گرفته نشد. موضوع تابعیت نیز یک بحث حقوقی است نه فقهی و اصولاً در فقه نقطه‌نمایز میان اشخاص کفر یا اسلام است نه تابعیت و رویه موجود در انحصار عامل اعطای تابعیت در پدر نیز مبنای شرعی ندارد و رویه‌ای است تاسیسی در حقوق مدرن.

آبان ماه سال گذشته لایحه‌ای در هیات دولت تصویب شد که براساس آن فرزندان متولد از ازدواج زن ایرانی با تبعه بیگانه در صورت درخواست مادر خود می‌توانند قبل از ۱۸ سالگی از تابعیت ایران برخوردار شوند. این لایحه هنوز

در کشاکش تصویب است و به سرانجامی نرسیده، اما آنچه باعث شد بار دیگر موضوع آن سر زبان‌ها بیفتد، سخن روز گذشته معاون اول رئیس‌جمهور در «جشنواره ملی زن و علم» دانشگاه تهران بود. جهانگیری در این همایش اعلام کرد: «دولت شنیده بود که شادروان مریم میرزاخانی اصرار دارد که فرزندش تابعیت ایرانی داشته باشد، بنابراین دولت قانون قدیمی تابعیت که فرزند از پدر تابعیت می‌گرفت را تغییر داد و لایحه‌ای به مجلس فرستاد تا فرزند بتواند از مادر هم تابعیت بگیرد، این لایحه در مجلس است.» نکته واضح برای هر شخص آگاه به مسائل حقوق کودکان این است که تدوین و تصویب این لایحه در هیات دولت اصولاً نباید ارتباطی به محروم میرزاخانی داشته باشد. مریم میرزاخانی تیر ماه ۱۳۹۶ چشم از جهان فروبست اما تصویب لایحه‌ای برای تعیین تکلیف وضعیت متولدین از ازدواج زن ایرانی با تبعه بیگانه سالیان طولانی است که مورد پیگیری قرار دارد. به‌عنوان مثال، قبل از به ریاست‌جمهوری رسیدن دکتر روحانی، لایحه‌ای با همین دستور کار در شهربور ماه ۱۳۹۰ در هیات‌دولت به تصویب رسید که به دلیل مسائل مالی سرانجامی نداشت.

بر فرض که این گزاره ادعایی معاون اول رئیس‌جمهور صحت داشته باشد و هیات دولت با شنیدن درخواست مرحوم

میرزاخانی به چنین تصمیمی رسیده باشد، نتیجه بسیار فاجعه‌بارتر و هولناک‌تر است.

بر این اساس، دولت متبوع آقای جهانگیری با گذشت پنج‌سال از حکمرانی خود بی‌خبر از وضعیت ده‌ها هزار کودک بی‌شناسنامه بوده یا توجهی به حل مشکل آنها نداشته و وضعیت بغرنج و ناپهناجر هزاران کودک محروم از تابعیت، انگیزه‌ای برای حل مشکل آنها در دولتمردان ایجاد نمی‌کرده است تا وقتی که از علاقه مرحوم میرزاخانی به تابعیت داشتن کودک خود باخبر شده‌اند و تصمیم به حل این مشکل گرفته‌اند. کودکی که نه در ایران زندگی می‌کند و نه با مشکلات کودکان بی‌شناسنامه داخل ایران درگیر است. بر فرض صحت این گزاره، آیا اعلام آن باید موجب افتخار باشد یا شرمساری؟ تنها در صورتی می‌توان با گردنی افراشته این موضوع را اعلام کرد که در جهان ذهنی ما اشرافیت به حدی رسوخ کرده باشد که برآورده کردن آرزوی یک‌نخبه از دنیا رفته از حل مشکل هزاران کودک محروم با ارزش‌تر باشد. بیانات ابرقهرمانانه معاون اول رئیس‌جمهور، چنانکه شاید جناب جهانگیری می‌پندارد، ارج نهادن به نخبگان و اهل علم نیست، خوار پنداشتن بی‌صدایان است که حتی انگیزه تصویب قانونی که برای حل مشکل آنها طراحی شده است نیز از ایشان به سرقت می‌رود و مختص به دیگران بیان می‌شود.

عکس‌نوشت

لرستان ۲۶ روز بعد از سیل | محسن عطایی | فارس |

سلامت

ایجاد داروخانه سیار در خوزستان

سایل‌زدگان خدمت ارائه می‌کنند. داروخانه‌ها علاوه‌بر کمک‌های نقدی و دارویی و کمک‌های غیردارویی به سایل‌زدگان برای تأمین نیازهای بهداشتی سایل‌زدگان اقدام کردند. داروخانه‌ها و شرکت‌های تولیدکننده در مناطق سیل‌زده مواد سلولزی موردنیاز سایل‌زدگان را می‌شد. خوشبختانه درحال حاضر در هیچ کدام از مناطق سیل‌زده با کمبود دارو یا تجهیزات پزشکی مواجه نیستیم. در مناطق سیل‌زده در خوزستان برای اولین‌بار داروخانه سیار راه‌اندازی کردیم؛ به‌طوری‌که داروسازان ما در کانکسی که به‌عنوان داروخانه سیار ایجاد شده است به صورت شبانه‌روزی فعال هستند و به

مهدی پیرصالحی، رئیس سازمان غذا و دارو درباره وضعیت تأمین دارو در مناطق سیل‌زده کشور گفت: «ما در این مناطق دارو را برای سایل‌زدگان رایگان کردیم و هر دارویی که پزشکان معالغ مستقر در مناطق سیل‌زده تجویز می‌کردند به صورت رایگان برای بیماران تأمین می‌شد. خوشبختانه درحال حاضر در هیچ کدام از مناطق سیل‌زده با کمبود دارو یا تجهیزات پزشکی مواجه نیستیم. در مناطق سیل‌زده در خوزستان برای اولین‌بار داروخانه سیار راه‌اندازی کردیم؛ به‌طوری‌که داروسازان ما در کانکسی که به‌عنوان داروخانه سیار ایجاد شده است به صورت شبانه‌روزی فعال هستند و به

بار مالی ۲ هزار میلیاردی روی دوش بیمه سلامت

ظاهر موهبتی، مدیرعامل سازمان بیمه سلامت درباره نحوه جریان هزینه‌های ناشی از افزایش تعرفه‌های پزشکی سال ۱۳۹۸ با توجه به کسری بودجه و انباشت بدهی‌های سازمان بیمه سلامت، گفت: «سازمان بیمه سلامت در شورای عالی بیمه به مصوبه این شورا درباره افزایش تعرفه‌های پزشکی سال ۱۳۹۸ رای داد، اما در آنجا هم موضوع را به تأمین اعتبار موردنیازمان موکول کردیم. بعد از ابلاغ تعرفه‌های پزشکی سال ۱۳۹۸، سازمان بیمه سلامت نیز این افزایش تعرفه‌ها را از ابتدای سال عملیاتی کرده و به سیستم خودمان هم ابلاغ کرده‌ایم تا کار را پیش ببرند. به‌طور معمول به ازای هر پنج درصد افزایش تعرفه، ۹۰۰ میلیارد تومان بار مالی برای ما ایجاد می‌شود. حال وقتی گفته می‌شود به‌طور گلوبال در تعرفه‌های بخش دولتی افزایش ۱۰ درصدی داشته باشیم، این میزان افزایش برای سازمان بیمه سلامت، حدود ۱۸۰۰ تا ۲۰۰۰ میلیارد تومان بار مالی دارد.»

نمایشگاه کتاب بدون خودرو

محسن پورسیدآقای، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران با تشریح تمهیدات شهرداری تهران برای پوشش حمل‌ونقل نمایشگاه کتاب که از روز چهارم اردیبهشت کار خود را در مصلاي تهران آغاز می‌کند، با بیان اینکه امسال براساس سیاستگذاری‌های اتخاذ‌شده مقرر شد نمایشگاه کتاب باز هم در مصلاي تهران برگزار شود، گفت: «اما امسال شعار نمایشگاه کتاب بدون خودرو را در دستور کار قرار دادیم. تمام پارکینگ‌های اطراف مصلی به حمل‌ونقل عمومی اختصاص داده شده است و حتی برای ناشران نیز تمهیداتی در نظر گرفته شده که آنها هم با حمل‌ونقل عمومی به نمایشگاه بیایند. امسال تدابیر برای کنترل ترافیک در این محدوده شدیدتر شده و حتی محدودیت‌هایی نیز برای ناشران در نظر گرفته شده است تا آنها هم از حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند.» وی با بیان اینکه مردمی که با استفاده از حمل‌ونقل عمومی به نمایشگاه می‌آیند در داخل نمایشگاه با خودروهای سبک‌تر و برقی جای‌جا می‌شوند، گفت: «همچنین افرادی که کتاب خریده‌اند می‌توانند با مراجعه به غرفه‌های بابری که داخل نمایشگاه است کتاب‌هایشان را به منازل‌شان پست کنند.»

۴۳۰ نفر سالانه به خاطر هزینه‌های درمان زیر خط فقر می‌روند

ایرج حریرچی، قائم‌مقام وزیر بهداشت با تأکید بر اینکه بدترین نوع فقر، فقر ناشی از بیماری است، گفت: «وقتی بیماری، علت فقر است، فرد نمی‌تواند کار کند، هزینه‌های بالایی را متحمل می‌شود و در حلقه میوب می‌افتد. طبق اعلام سازمان جهانی بهداشت، در دنیا سالانه حدود ۱۰۰ میلیون نفر به‌خاطر هزینه‌های بهداشتی و درمانی زیر خط فقر می‌روند، درحالی که نصف مردم دنیا خدمات بهداشتی درمانی ناقص دریافت می‌کنند. بدترین نوع تأمین منابع در نظام سلامت پولی است که موقع دریافت خدمت، دریافت می‌شود و در واقع سوبسید فقیر به غنی است. بدترین نوع پرداخت در تمام پرداختی از جیب است که متوسط آن در دنیا ۱۸ درصد است. این آمار در کشور ما قبل از اجرای طرح تحول سلامت ۵۴ درصد بود و در سال ۸۹ به ۵۸٫۶ درصد هم رسیده بود. این آمار در سال ۹۵ به ۳۵٫۱ درصد رسید. اما هنوز هم خیلی بالاست. یعنی یک‌سوم هزینه‌های سلامت را مردم از جیب خود پرداخت می‌کنند. این رقم طبق برنامه ششم توسعه باید به زیر ۲۵ درصد برسد.»

افزایش ۳ هزار میلیاردی درآمد شهرداری در اسفند ۹۷

عبدالحمید امامی، معاون مالی و اقتصاد شهری شهرداری تهران گفت: «در راستای تعاملات با دولت توانستیم در اسفند سال ۹۷ بالغ بر ۷۰۰ میلیارد تومان از سهم شهرداری تهران از مالیات ارزش‌افزوده و نیز ۳۳ میلیارد تومان در راستای اخذ مطالبات شهرداری تهران از سازمان برنامه و بودجه دریافت کنیم و همچنین بالغ بر سه‌هزار میلیارد تومان تهران در راستای پرداخت بدهی‌های شهرداری تهران نیز انجام دهیم.» وی در ادامه سخنان خود با اشاره به تحقق ۷۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت در سال گذشته گفت: «تلاش داریم این رقم را به ۱۳۵۰ میلیارد برای سال جاری افزایش دهیم تا از این طریق شاهد تسریع در روند ساخت مترو و بهره‌مندی شهروندان از آن باشیم.»

صدور ۲۰ هزار شناسنامه برای سایل‌زدگان لرستان

مصطفی امانی‌پور، مدیرکل ثبت احوال استان لرستان با اشاره به فرآیند صدور شناسنامه برای سایل‌زدگان استان لرستان اظهار کرد: «افرادی که شناسنامه‌هایشان در سایل مفقود شده است، می‌توانند با مراجعه به اداره کل ثبت‌احوال خرم‌آباد، نسبت به اخذ شناسنامه جدید خود اقدام کنند. برآورد صورت گرفته حاکی از آن است که باید ۲۰ هزار شناسنامه جدید برای سایل‌زدگان استان لرستان صادر شود که با توجه به برنامه‌ریزی صورت گرفته صدور شناسنامه در مدت یک‌روز انجام می‌شود. با توجه به بدنه کارت ملی که در اختیار افراد قرار دارد این کارت‌ها هیچ گونه صدمه‌ای نمی‌بینند و نیاز به تعویض یا صدور کارت جدید نیست، اما در هر صورت در این بخش نیز سازمان ثبت احوال تمهیداتی پیش‌بینی کرده است که در این بخش کارت‌های ملی جدید به‌صورت متمرکز در تهران در یک بازه زمانی حدود ۱۵ روزه صادر خواهد شد.»

عتبات

افزایش آمار زائران بارایگان شدن ویزای عراق

مرتضی آقای، مدیرکل عتبات عالیات سازمان حج و زیارت در مورد صدور ویزای رایگان برای زائران عتبات عالیات عراق گفت: «۴۸۶ هزار تومان مبلغی بود که برای صدور ویزا از زائران دریافت می‌شد که با رایگان شدن آن، این مبلغ از هزینه سفر زائران کم شده است. به همین دلیل ۲۰ درصد از هزینه اعزام زمینی عتبات و ۱۵ درصد از هزینه اعزام هوایی کاهش پیدا کرده است. با توجه به اینکه در ایام اعیاد شعبانیه هستیم، به همین دلیل شاهد افزایش سفرهای زائران به عتبات عالیات بوده‌ایم، به‌طوری‌که میزان اعزام‌ها نسبت به ایام نوروز هم بیشتر بوده است. برخی

علاقه‌مندان تشرف برداشت‌شان از رایگان شدن این بوده که کلا روادید لغو شده است به همین دلیل بدون داشتن ویزا به مرزها سفر کرده‌اند که همین موضوع باعث ایجاد مشکلاتی برای آنها شده است. زائران باید حتما قبل از تشرف روادید دریافت کنند و در صورت نداشتن ویزا اجازه عبور و ورود به عراق به آنها داده نمی‌شود.»

وی با اشاره به اینکه روزانه بیش از ۱۰ هزار ویزای رایگان توسط سفارت عراق صادر می‌شود، گفت: «از ۱۷ فروردین ماه هزینه صدور ویزا لغو شده و تقریباً تاکنون ۲۰۰ هزار ویزا برای زائران صادر شده است.»